

ZARZĄDZENIE Nr 2
MINISTRA FINANSÓW

z dnia 8 stycznia 2009 r.

**w sprawie rejestracji przez urzędy celne oraz izby celne spraw o przestępstwa skarbowe
i wykroczenia skarbowe w systemie informatycznym „Ewidencja Spraw Karnych
Skarbowych”**

Na podstawie art. 34 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

§ 1.

W celu zapewnienia efektywnego sposobu rejestrowania przez urzędy celne oraz izby celne spraw o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe wprowadza się jednolity system informatyczny „Ewidencja Spraw Karnych Skarbowych”, zwany dalej „Systemem ESKS”.

§ 2.

W skład Systemu ESKS wchodzi:

- 1) RKS – Rejestr Karny Skarbowy prowadzony w urzędach celnych,
  - 2) RKS_n – Rejestr Karny Skarbowy spraw prowadzonych, w trybie nadzoru, w izbach celnych,
  - 3) EM – Ewidencja Mandatów prowadzona w urzędach celnych
- zwane dalej „rejestrami ESKS”.

§ 3.

rejestry ESKS prowadzone są przez właściwe komórki organizacyjne urzędów celnych oraz izb celnych, zgodnie z ich regulaminami organizacyjnymi.

§ 4.

Nadzór nad prawidłowością wprowadzania danych do rejestrów ESKS sprawuje kierownik komórki organizacyjnej, w której prowadzony jest poszczególny rejestr.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600.

§ 5.

1. Rejestry ESKS prowadzone są dla każdego roku kalendarzowego, z zachowaniem kolejności wpisów spraw w ciągu roku.
2. Spraw, których do końca roku kalendarzowego nie załatwiono, nie przenosi się do rejestru dotyczącego kolejnego roku kalendarzowego.

§ 6.

1. Sprawy wpisuje się do rejestru ESKS z datą i w kolejności, w jakiej wpływają dokumenty stanowiące podstawę wpisu.
2. Wpis dotyczący danej sprawy uzupełnia się niezwłocznie po uzyskaniu informacji podlegających wpisowi.
3. Oznaczenie sprawy jako zakończonej następuje po wykonaniu przez właściwą komórkę organizacyjną odpowiednich czynności powodujących zakończenie sprawy.

§ 7.

Dane zgromadzone w Systemie ESKS są podstawą do przetwarzania i opracowywania informacji dla celów statystycznych.

§ 8.

1. W przypadku awarii Systemu ESKS, należy dokonać retrospektywnego wprowadzenia danych niezwłocznie po usunięciu awarii.
2. W Systemie ESKS tworzona jest kopia zapasowa zgromadzonych danych, w celu ich zabezpieczenia przed utratą.

Rozdział 2

Rejestr RKS

§ 9.

Urzędy celne prowadzą rejestry spraw karnych skarbowych RKS dla postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe.

§ 10.

1. Do rejestru RKS należy wpisać każdą sprawę:
  - 1) wpływającą po raz pierwszy, bez względu na to skąd wpływa i w jakim stadium postępowania się znajduje, w tym również sprawę (zawiadomienie o przestępstwie skarbowym lub wykroczeniu albo materiały z zewnątrz), w której urząd celny wyda postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania;

- 2) wyłączoną ze sprawy wcześniej zarejestrowanej.
2. Do rejestru RKS nie wpisuje się:
  - 1) spraw wyłączonych i następnie przekazywanych według właściwości innym organom;
  - 2) spraw nadesłanych w celu udzielenia pomocy prawnej;
  - 3) materiałów własnych, stanowiących informację o przestępstwie skarbowym lub wykroczeniu skarbowym, w których urząd celny (po ich analizie) stwierdza brak podstaw do wydania postanowienia o wszczęciu dochodzenia lub śledztwa.

§ 11.

1. Sprawie wprowadzonej do rejestru RKS nadawana jest kolejna liczba porządkowa.
2. Liczba porządkowa poprzedzona literami „RKS” i uzupełniona oznaczeniem roku kalendarzowego oraz numerem jednostki organizacyjnej, w której zarejestrowano daną sprawę, stanowi numer sprawy (RKS Lp/rok np.: RKS 123/2009/ numer jednostki organizacyjnej).
3. Sprawa wpisana do rejestru RKS prowadzona jest do jej zakończenia pod tym samym numerem.

§ 12.

1. Jeżeli połączono dwie lub więcej spraw wprowadzonych do rejestru RKS, należy je prowadzić dalej pod numerem sprawy wszczętej najwcześniej, a pozostałe oznaczyć jako zakończone.
2. Niezależnie od kryteriów przyjętych w ust. 1, w razie połączenia spraw prowadzonych w formie śledztwa i dochodzenia, materiały dochodzenia dołącza się do akt śledztwa i prowadzi się dalej pod numerem sprawy prowadzonej w formie śledztwa.

§ 13.

W rejestrze RKS oznacza się jako zakończone sprawy, w których:

- 1) postępowanie zostało zakończone prawomocnym orzeczeniem,
  - 2) postępowanie przygotowawcze zostało prawomocnie umorzone,
  - 3) załatwiono sprawę w inny sposób
- po wykonaniu wszystkich niezbędnych dalszych czynności w danej sprawie, w szczególności mających na celu uregulowanie sytuacji dowodów rzeczowych.

Rozdział 3

Rejestr RKS_n

§ 14.

Izby celne prowadzą rejestry spraw karnych skarbowych prowadzonych w trybie nadzoru RKS_n dla spraw o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe, przekazanych przez podległe im urzędy celne w ramach Systemu ESKS.

§ 15.

1. Do rejestrów RKS_n przepisy § 11 stosuje się odpowiednio.
2. Do rejestru RKS_n nie wprowadza się jako nowej sprawy, która wpłynęła ponownie.

§ 16.

W rejestrze RKS_n oznacza się jako zakończoną sprawę, w której akta zostały zwrócone urzędowi celnemu po jej załatwieniu przez izbę celną.

Rozdział 4

Ewidencja Mandatów EM

§ 17.

Urzędy celne prowadzą ewidencje mandatów „EM” dla spraw o wykroczenia skarbowe, za które nałożono karę grzywny w drodze mandatu karnego.

§ 18.

Nie rejestruje się w ewidencji EM spraw o wykroczenia skarbowe, za które nałożono karę grzywny w drodze mandatu karnego, wpisanych do rejestru RKS z uwagi na uprzednie wszczęcie postępowania przygotowawczego.

§ 19.

Do ewidencji EM przepisy § 11 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5

Właściciel Systemu ESKS

§ 20.

Właścicielem Systemu ESKS jest Dyrektor Departamentu Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier w Ministerstwie Finansów.

§ 21.

1. Właściciel Systemu ESKS opracuje „Instrukcję Użytkownika Systemu ESKS”, w której określi szczegółowe zasady wprowadzania danych oraz ich zakres.
2. Właściciel Systemu ESKS jest odpowiedzialny również za aktualizację Instrukcji, w przypadku konieczności wprowadzenia zmian wynikających ze zmian przepisów prawa albo zmian organizacyjnych lub technicznych w zakresie związanym z obsługą i funkcjonowaniem Systemu ESKS.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe

§ 22.

Dotychczasowe rejestry RKS i RKS_n prowadzone są do zakończenia wszystkich zarejestrowanych w nich spraw.

§ 23.

1. Dla spraw, zarejestrowanych przez urzędy celne przed dniem 1 stycznia 2009 r. w rejestrach RKS, które wpłyną do izb celnych po tym dniu, zakłada się i prowadzi odpowiednie rejestry na dotychczasowych zasadach, oznaczone jako rejestry „RKS_{np}”. Rejestr RKS_{np} jest odpowiednikiem rejestru RKS_n.
2. Liczba porządkowa poprzedzona literami „RKS_{np}” i uzupełniona oznaczeniem roku kalendarzowego oraz numerem jednostki organizacyjnej, w której zarejestrowano sprawę, stanowi numer sprawy w rejestrach prowadzonych przez izby celne na zasadach dotychczasowych.

§ 24.

Do prowadzenia dotychczasowych rejestrów RKS i RKS_n oraz rejestru RKS_{np} stosuje się odpowiednio decyzję Nr 34/OC Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie rejestracji przez urzędy celne oraz izby celne spraw o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe, zmienioną decyzją Nr 45/OC z dnia 21 grudnia 2005 r.

Rozdział 7

Przepisy końcowe

§ 25.

Traci moc decyzja Nr 34/OC Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie rejestracji przez urzędy celne oraz izby celne spraw o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe, zmieniona decyzją Nr 45/OC z dnia 21 grudnia 2005 r.

§ 26.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą od dnia 1 stycznia 2009 r.

MINISTER FINANSÓW

w z. Elżbieta Suchocka-Roguska

Uzasadnienie

W związku z postępującym procesem informatyzacji administracji publicznej, zachodzi potrzeba usprawnienia sposobów rejestracji w urzędach celnych oraz izbach celnych spraw o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe. Duża ilość takich spraw powoduje, że dotychczasowy sposób ich rejestracji w rejestrach papierowych jest bardzo pracochłonny. Dodatkowo bardzo utrudnione jest wykorzystywanie danych z rejestrów papierowych do celów statystycznych oraz do analiz skuteczności i efektywności Służby Celnej w zakresie zwalczania przestępczości skarbowej.

Wobec powyższego, na podstawie § 4 pkt 8 Decyzji nr 2/DI/06 Ministra Finansów z dnia 10 lutego 2006 r. w sprawie powołania Komitetu Sterującego Informatyzacją Resortu, wydana została decyzja Komitetu Sterującego Informatyzacją Resortu Nr 21/2007 z dnia 18 czerwca 2007 r. w sprawie powołania struktury projektowej do realizacji projektu „Wdrożenie Systemu Ewidencji Spraw Karnych Skarbowych”.

Główną przesłanką do wdrożenia systemu informatycznego „Ewidencja Spraw Karnych Skarbowych”, zwanego dalej „Systemem ESKS”, jest konieczność usprawnienia procesu rejestracji spraw karnych skarbowych w urzędach celnych oraz izbach celnych, poprzez wprowadzenie rejestrów elektronicznych w miejsce rejestrów prowadzonych w postaci tradycyjnych ksiąg. Podstawowym celem wdrożenia Systemu ESKS jest zapewnienie szybkiego i automatycznego sposobu rejestracji spraw o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe. Ponadto, wdrożenie rejestracji spraw w systemie informatycznym zautomatyzuje, a co za tym idzie przyspieszy proces gromadzenia i analizy danych dla celów statystycznych i analitycznych.

Przy użyciu technologii informatycznych zbudowano System ESKS wspierający urzędy celne oraz izby celne w prowadzeniu postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe.

W ramach Systemu ESKS przewidziane jest prowadzenie w urzędach celnych Rejestru Spraw Karnych Skarbowych – RKS, a w izbach celnych Rejestru Spraw Karnych Skarbowych – RKS_n, dla spraw prowadzonych w trybie nadzoru. W Systemie ESKS prowadzona ma być również ewidencja mandatów EM, w której rejestrowane będą sprawy o wykroczenia skarbowe, za które nałożono karę grzywny w drodze mandatu karnego.

Zarządzenie reguluje podstawowe zasady rejestracji przez urzędy celne oraz izby celne spraw o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe w Systemie ESKS. Szczegółowy sposób rejestracji spraw w tym systemie określa „Instrukcja Użytkownika

Systemu ESKS”, do której opracowania oraz aktualizacji zobowiązany został właściciel Systemu ESKS.

Dotychczasowe rejestry prowadzone były na podstawie decyzji Nr 34/OC Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie rejestracji przez urzędy celne oraz izby celne spraw o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe, zmienionej decyzją Nr 45/OC z dnia 21 grudnia 2005 r. W związku z wdrożeniem rejestracji spraw o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe w Systemie ESKS decyzja Nr 34/OC utraci moc, choć zgodnie z przepisem przejściowym jej zapisy będą dalej stosowane odpowiednio do prowadzenia rejestrów na zasadach dotychczasowych. Obecne rejestry RKS i RKS_n będą bowiem prowadzone do ich zakończenia i sprawy niezakończony nie będą przepisywane do nowych rejestrów prowadzonych w Systemie ESKS. Ponadto, przewiduje się, że przez okres przejściowy w izbach celnych jako organach nadrzędnych prowadzone będą podwójne rejestry. Rejestr RKS_n prowadzony w Systemie ESKS dla spraw nowych, zarejestrowanych po dniu 1 stycznia 2009 r. przez urzędy celne w rejestrach RKS prowadzonych w Systemie ESKS. Natomiast dla spraw zarejestrowanych przez urzędy celne przed dniem 1 stycznia 2009 r. w rejestrach RKS prowadzonych na zasadach dotychczasowych, izby celne będą zakładać i prowadzić również na zasadach dotychczasowych rejestry RKS_n.

Na obecnym etapie budowa struktury informatycznej Systemu ESKS została zakończona. System jest przygotowany do eksploatacji we wszystkich jednostkach organizacyjnych Służby Celnej, w których założono jego funkcjonowanie.

Mając na uwadze, że zgodnie z przepisem § 17 zdanie pierwsze instrukcji kancelaryjnej, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2003 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej i rzeczowego wykazu akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych w izbach celnych i składnic akt w urzędach celnych oraz zasad postępowania z materiałami archiwalnymi i dokumentacją niearchiwalną w administracji celnej, na każdy rok kalendarzowy zakłada się nowe teczki (segregatory) i nowe spisy spraw, w przepisie § 26 przewidziano, że zarządzenie wejdzie w życie z dniem podpisania, z mocą od dnia 1 stycznia 2009 r.